

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

CORNER PRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК III

Ч. 15.

СУБОТА, 19. ЛЮТОГО 1921.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, FEBRUARY 19th, 1921.

No. 15.

VOL. III.

ВІСТІ З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

(3 оповідання народного учителя з України.)

Львівський "Вперед" (перед самою заборною) отримав від свого кореспондента в Тарнові відомості про Радянську Україну, засягнені від щойно прибувшого з Києва народного учителя з Радянської України. Відомості ці тим більше важливі, що подані не більшовиком. В згаданій кореспонденції "Вперед" читаємо між іншим наступне:

Проїздом до Закопаного застановився в м. Тарнові по деяким справам народний вчитель з Великої України, який сими днями виїхав з Києва для поправлення свого здоров'я в закордонних курортах.

В розмові з нами подорожний поділився деякими досить цікавими відомостями про сучасний стан України.

Розмови свідчать за кордоном відомості про розростання безлічного руху на Україні не відповідають дійсності. "Я сказав подорожній — дев'ять днів назад сів у Київ в одеський поїзд, який через 12 годин був у Жмеринці. Рух між Києвом і Одесою цілком налагоджений і між ними двома пунктами щоденно курсує по розісаному кілька пар поїздів.

Відомості про неможливість стан поїздів теж перебільшені. Я їхав у теплу кліматичну вагоні, в котрому всі вікна були вставлені. Інші вагони поштового поїзду були теж в більш менш справному вигляді.

Що правда, то брак палива. Всі поїзди опалюють ся виключно деревом, якого в більшості не вистачає. В Києві ще чув я про підвіз рідкого мінерального палива, але такої, правду кажучи, нігде не бачив.

Сполучення між Жмеринкою і Проскуровом значно гірше. Поїзди ходять нерегулярно і доводиться сіхати в холодних "тепушках".

Від Войтівців до Збруча подорожньому прийшло йти пішки. Це поєзди нейтральної зони, на якій ні більшовицького, ні польського війська нема.

Загальний настрій на Україні, який підтримується енергійно пресою, що війна закінчена. Населення скрізь закликає ся до мирної праці.

Військо старшого призовного віку демобілізоване і розпущене по домах. У війську застала ся лише молодь.

Військо одягнене від скрізь однаково добре. Є частини дуже гарно екіповані: нові шинелі, черевики, обмотки, куртки, шаравари. Але є й такі, де саадата не відріжнши від "босьяка". В більшості, військо одягнене добре. В прифронтовій смузі вигляд війська з зовнішнього боку добрий: одягнені, везуть і одягнені.

Загальне враження, що становище більшовиків на Україні чимраз міцнішає.

Освідомлене населення шляхом розповсюдження друкованого слова поставлено ідеально. Взагалі преса і пропаганда у більшовиків стоїть на незрівняній ступіні.

Життя на Україні, порівнюючи з життям у Польщі, в багатому раз дешевше. Дать ся відчувати там тільки недостача соли, нафти, сирників, мануфактури і шкіри.

Навчання по школах провадиться на українській мові. По вищих школах, наприклад на київській політехніці і в університеті, лекції викладають ся на двох мовах: російській і українській.

ЧІЧЕРІН ПРО ВИГЛЯДИ НА ТОРГОВЛЮ З АМЕРИКОЮ.

ЛОНДОН, 14. лютого. — Совітське правительство Росії надієть ся зміни в політиці Злучених Державій супроти Совітської Росії, скоро лише керму держави обійме нове правительство Гардінга.

Такий зголад висказав комісар заграничних справ Чічерін в розмові з кореспондентом "Дейлі Гералда", органу робітничства.

Чічерін, говорючи про вигляди на торговельні зносини зі Злученими Державами заявив:

"Ми не беремо поважно ноту президента Вільсона. Ми не віримо в його ідеалістичні фрази. З другої однак сторони віримо, що небагато розпінено торговельні зносини з реальним Американцем.

Я думаю, що адміністрація Гардінга буде придержувати ся "реальної" політики супроти Росії".

Говорючи про "торговельні зносини з Англією, Чічерін заявив, що є без числа рідкі трудності, які стоять на перешкоді вивонення торговельної угоди, коли би така і була підписана.

"На случаї, коли торговельна угода з Англією не буде підписана, — говорив Чічерін, — положене на Близьким Сході стане критичним. Лише однією Росії треба завдячувати, що досі не видіють в воздуху близько-східний склад пороку".

Чічерін заявив дальше, що у своїх контрпропозиціях совітське правительство зажадало

визначити великий транспорт обслуговування через Грузію. З Англії приходять матеріали залізничні і електричні. Велике замовлене буде віддане в Італію на доставу автомобілів і рілліничих машин.

"Німецькі купці впрод ст заливують Росію своїми офортами, але досі не розпочато з ними торговлі на більшій розміри. Кудіш, якого совітське правительство іменує своїм торговельним представником в Константинополі, перебуває тепер в Тіфлісі, очікуючи дозволу альянських властей на виїзд до Константинополя.

"Однією концесія, яку совітське правительство вже підписало, є угода з американським синдикатом Вандерліпа. Вкладні капіталу в Совітській Росії є нині найбільшійші в світі для тих капіталістів, що годять ся придержувати робітничих законів в Росії. Стійність совітського правительства є нині безсумнівною, а воно дає заперку, що концесіонери можуть бути певні щодо своїх вкладів. Маетки в Росії є певні, підчас коли в інших краях вони можуть бути сконфісковані через суспільну революцію або тяжке упорядковане правительство".

Військо розігнало в Атені збори робітничої партії.

АТЕНИ, 12. лютого. — Збори робітничої партії були розігнані при допомозі війська.

Робітничі в електричних стаях виїхали на страйк. Електричні стаяи взяли під свій заряд військові інженери. Але вечером страйкері перетяли головні електричні проводи і місто опинило ся нараз без світла. Через брак світла парламент мусів перервати засідане.

В ПОЛЬЩІ.

Поляки розстріляли у Вільні много комуністів.

КОПЕНГАГА, 13. лютого ("Фортегер"). — Голова совітської делегації в Ридзі Адольф Рюффе вислав острій протест до польського правительства у Варшаві проти розстрілення в Вільні великого числа комуністів.

У Варшаві узв'язнено двох совітських торговельних делегатів.

БЕРЛІН, 14. лютого. — У Варшаві узв'язнила поліція двох торговельних делегатів Совітської Росії, доносить бездротна телеграма з Москви.

Литва відказала ся від військового союзу з Польщею.

ВІДЕНЬ, 14. лютого. — 3 Варшави доносить з зовсім певного жерела, що Литва відказала ся від військового союзу з Польщею проти Совітів.

На жадане альянті Польща не підписала мирового договору з Совітами.

ВІДЕНЬ, 13. лютого. — Бездротна телеграма з Москви доносить, що вже все було приготоване до підписання мирового договору між Польщею і Совітами, та що в останній хвилині польські делегати одержали приказ від свого правительства задержати ся від підписання мирового договору.

Польські делегати подставили поновно догадане, щоби Совітська Росія заплатила Польщі 85 мільонів рублів в золоті.

Совітська мирова делегація годила ся на 30 мільонів рублів, але не все в золоті, лиц більшу частину сї суми в рілліничих матеріалах.

Бездротна телеграма з Москви доносить дальше, що польське правительство одержало від альянтів приказ задержати ся від підписання мирового договору з Совітами.

Мартенс прибув вже до Москви.

БЕРЛІН, 11. лютого (тєл. спізнєна). — Бездротна телеграма з Москви доносить, що Мартенс прибув вже щасливо

до Москви.

Мартенс заявив, що він є певний, що Злучені Держави в короткій часі ваявуть торговельні зносини в Росію, скоро лише адміністрація Гардінга перебере у свої руки керму держави.

Видано денно по 3 мільони драхмів на удержане армії в Малій Азії, економічні засоби Греції зменшили ся до такої міри, що фінансове положене краю стало критичним.

В останніх часах привіз товарів став три рази більший ніж вивіз. Доходи держави з кожним днем маліють.

Військо розігнало в Атені збори робітничої партії.

АТЕНИ, 12. лютого. — Збори робітничої партії були розігнані при допомозі війська.

Робітничі в електричних стаях виїхали на страйк. Електричні стаяи взяли під свій заряд військові інженери. Але вечером страйкері перетяли головні електричні проводи і місто опинило ся нараз без світла. Через брак світла парламент мусів перервати засідане.

У Франції виключають комуністів з Генеральної Конфедерації Праці.

ПАРИЖ, 10. лютого. — Головний комітет Генеральної Конфедерації Праці ухвалив великою більшістю резолюцію, яка домагаєть ся виключення з тої організації всіх комуністичних груп. Резолюція говорить, що мають бути виключені всі ті, які явно або скрито бажують зміни нашє правительство — всі комуністичні групи і організації — і всі ті, що ведуть пропаганду за Московським Інтернаціоналом."

В виду сїї акції треба сподівати ся, що незабаром прийде до роздору в робітничій федерації, так як прийшло вже до роздору в соціалістичній партії.

Совіти проти вислання війська на Литву.

ЛОНДОН, 10. лютого. — В тужеших урядових кругах розійшла ся поголовка, що російське правительство повідомило Литву, що як би дозволено армії "Ліги Націй" зайняти Віленський округ, то се буде вважати ся виразним ворожим актом зі сторони Литви супроти Росії. В тім повідомленю добувають виразу програму Совітів мілітарній власті "Ліги Націй".

Осторога Совітів є наслідком акції Польщі, яка зажадала, щоби "Ліга Націй" вислала своє військо до Вільни, бо військо генерала Желіговського вже розпущено на догагане Ліги, отже той округ могли би зайняти литовські військо і унеможливити безсторонне переведенє плебісдиту.

Англія удержує врангліських недобитків.

ЛОНДОН, 10. лютого. — "Лондон Дейлі Мейл" говорить, що в Єгипті та інших краях удержує ся коштом британських податників тисячі російських збігів.

В таборі недалеко Базри в Єгипті бувають російським офіцерам достарчають фортепни, заводять рури з горючою водою і подають лучші

вигоди чим британським офіцерам і їх родинам.

Часопісь питає: "Хто доносить ті всі видатки на російських збігів в Мезопотамії, Єгипті і на Кримі? Хто платить пенсію російським дипломатам, як приміром російському генеральному консулу в Александрії та інших містах? Чи се робить єгипетське правительство, чи британські податники? Гадаємо, що британські податники."

"Ми симпатизуємо з тими збігями, але не бачимо причини, чому вони мають жити з податків населєня Англії".

В урядових кругах заявлено, що з початком біжучого року, після розгрому генерала Врангля, британське правительство взяло на сное удержанє 10.000 російських збігів. Іх розміщено в таборах на острові Лемнос, в Єгипті і Сирії. В тих таборах остає досі 6.000 збігів, а 2.500 є в Югославії, де також британське правительство оплачує кошти їх удержаня.

Перший Червоний Інтернаціональний Торговельний Зїзд.

ШТОКГОЛЬМ, 9. лютого. — Отримані туту доносення кажуть, що за згодою Виконавчого Комітету III Інтернаціоналу, 1. мая отворить ся в Москві Перший Червоний Інтернаціональний Торговельний Зїзд, який скликає Совіт Міжнародного Союзу Професіональних Спїлок.

Кроваві заворушеня в околії Калькути.

ЛОНДОН, 9. лютого. — Телеграма до "Дейлі Мейл" з Калькути (Індія) доносить, що в Найгайті, 30 миль від Калькути, прийшло до кровавих заворушеня в прядальнях юти. До заворушеня прийшло тоді, коли робітничі в прядальнях юти почали на зазив революційного провідника Ганді ставити пасивний опір. В боротьбі брала участь поліція і військо. Двох жовірів згинуло, а 8 тисяч ранено. По сторони робітничих є велике число ранених.

Французський комуністичний орган виходить в 200.000 примірників.

ПАРИЖ, 9. лютого. — Комуністичний орган "Іманіте" виходить під теперішню пору в 200.000 примірників. В самім Парижі розходить ся около 40.000 примірників.

Італійські комуністи остають в парламенті і міських радах.

РИМ, 9. лютого. — 3 Медіолану доносить, що на засіданю тимчасового виконавчого комітету Комуністичної Партії Італії порішено, щоби члени партії задержали свої посольські мандати в парламенті і місця в міських і провінціо-нальних радах.

"Бунд" злучив ся з Комуністичною Партією.

ПАРИЖ, 8. лютого. — Тут доносить з Москви, що жидівська соціалістична організація "Бунд" в Росії злучила ся з комуністичною партією. Говорять також, що ся організація змінила свою стару назву на іншу.

Великі замовленя на шкільні книжки.

ШТОКГОЛЬМ, 6. лютого. — Совітське правительство Росії признало 4 мільони доларів на видрукованє шкільних під-

ручників за границею.

Найбільшу частину сїх замовлень одержала Німеччина. Шведська друкарня "Прогрес" взяла на себе замовленє на суму 1.200.000 доларів.

Японці вимордували поверх 3.000 Корейців в одній провінції.

ВАШІНГТОН, 6. лютого. — Тутешна корейська місія оголосила звіт про звірства, яких допускаять ся Японці на населєню Корей.

Звіт виказує, що в протягу жовтня і листопада японські жовіри в Ченгтоа вимордували 3.128 мешканців, увязнили 238 осіб, знасилували 68 жінок, спалили 2.404 домів, 31 шкіль і 10 святинь та знищили 818.620 бушлів збіжя.

В сій провінції держать Японці 15.000 війська, яке має приказ безоглядно давити всякі зусилля революціонерів.

(Провінція Ченгтоа лежить на захід від Владивостока, а на північ від ріки Туме.)

Мандат Англії над "жидівською державою" в Палестині.

ЛОНДОН, 4. лютого. — Сьогодні опубліковано тут услівя британської мандаторії над жидівською державою в Палестині. Услівя мандаторії, які має апробувати ше рада "Ліги Націй" 22. лютого, постановляють:

Англія має право оподаткувати Палестину на удержанє свого війська в тім краю.

Справами жидівської імїграції до Палестини буде кермувати жидівська дорадча комісія.

Рівні права для горожан якогонебудь краю.

Концесії для чужинців під контролею Британій.

Заборона виріжнюваня проти не-Жидів.

Урядовими признають ся мови англійська, арабська і жидівська.

Фармерсько-робітнича партія вислає делегатів до Росії.

НЮ ЙОРК, 5. лютого. — Провідники фармерсько-робітничої партії рішили вислати 10 делегатів до Совітської Росії.

Надіють ся, що між делегатами будуть сенатори Ля Фолет, Френк П. Волш і М. Геес.

Голова ньюйорського відділу партії Вільям Кон, який поставив в сій справі внесенє на засіданю центрального комітету партії, заявив:

"Комісія, яка буде вислана до Росії має розслідувати та-мощні відносини і вернути назад з вірним зїтмом, щоби американський нарід знав про дійсні відносини, які плують під теперішню пору в Росії".

В Ревалю виходить кілька комуністичних часопісній.

КОПЕНГАГА, 5. лютого. — Сюди доносить, що совітський посол в Ревалю Максим Літвінов робить стараня зробити те місто осередком комуністичної пропаганди.

В Ревалю почало виходити кілька комуністичних часопісній в рілліч мовях.

ПОДІ НА БЛИЗЬКИМ СХОДІ.

Греки мають англійські тенки і армати.

ПАРИЖ, 8. лютого. — В останніх часах наспіло багато суперечних вістей про події на Близьким Сході. З великої скількості вістей можна дійти до слідууючого заклоченя:

1. Англія робить зусилля за всяку ціну задержати контролю над Дарданелєми, що може на осягнути через побіду над військами Кемаля. В тій цілі Англія приказала Грекам розпочати в суботу наступ проти армії Кемаля Паші. Наступ має на цілі в першій мірі перетяти залізницю, яка веде до Багдаду, і приневолити турецькі війська до відвороту в глуб Анатолії.

2. Боротьба між Турками і Греками прибрала вже великий розмір. Силу грецької армії оцінюють на 100.000, силу турецької армії на 120.000. Греки уживають англійські армати і тенки та мають до помочи англійських офіцирів. Кемаль Паша одержав 6 музламських баталіонів від Совітської Росії. Крїм сего бореть ся по його стороні 4.000 жовірів з колишньої армії Врангля, які недавно передєли ся через французський боевий фронт коло Константинополя і злучили ся з військами турецьких націоналістів.

3. Кемаль Паша прийшов в дивний спосіб в посіданє великих магазинів воєнних матеріалів, які свого часу були нагороджені Францією для армії Врангля.

З того всего показуєть ся, що в Малій Азії ведеть ся рівночасно з війною між Турками і Греками друга потайна війна між Англією і Французями.

ДОВБУШ В ВІННІПЕГУ!

В СУБОТУ, 19. ЛЮТОГО

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ КРУЖ. УКР. РОБ. ДОМУ

— відіграє —

славіну романтичну драму з життя карпатських Гуцулів в 5-ох діях і 7-ох відслонях зі співами і танцями М. Старицького п. н.

"ЮРКО ДОВБУШ"

Річ дієть ся в Карпатських горах.

Згадана штука здраматизована після німецького роману К. Францопа, п. н. "Боротьба за право", де малює ся боротьбу пригноблєних Гуцулів за свої права з австрійським урядом, а властиво бюрократією, що завжди обстоювала великих своїх землевласників.

В виставі бере участь около 50 осіб.

ПОЧАТОК ТОЧНО 8.30 ВЕЧЕРОМ.

Ціни місць: 75, 50 і 35 центів.

На слідууючий раз сензаційна продукція з часів російської революції Г. Удовича "Л И Х О Л І".